



ת"פ 20859/08/19 - מדינת ישראל נגד מאג'ד כראשן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 20859-08-19 מדינת ישראל נ' כראשן
תיק חיצוני: 347422/2019

בפני
המאשימה
נגד
הנאשם
כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
מדינת ישראל ע"י תביעות ירושלים
מאג'ד כראשן
ע"י ב"כ עו"ד ריאד סואעד

החלטה

ביום 29.11.2020 התקיים לפניי דיון במעמד ב"כ המאשימה ובהיעדר הנאשם ובא-כוחו, שבו הוריתי (בפעם השניה) על התליית ההליכים והוצאת צו מעצר כללי נגד הנאשם.

הבקשה שלפניי נוגעת לביטול הצו האמור.

השתלשלות הדברים

ביום 9.8.2019 הוגשו נגד הנאשם כתב אישום ובקשה למעצרו עד לתום ההליכים, כשיוחסו לו בכתב האישום עבירות של שהיה בלתי חוקית בישראל, התחזות והפרעה לשוטר. במסגרת הליך המעצר הוא שוחרר, ובמועד שחרורו זומן לדיון לפניי ליום 11.9.2019 (פרוטוקול מיום 17.8.2019).

ביום 11.9.2019 התייצב בא כוחו של הנאשם בהיעדר הנאשם, וסיפר כי הנאשם טרם קיבל תשובה לבקשתו לקבלת היתר לאותו יום, ואף נאמר לו כי עליו להמתין במחסום לקבלת תשובה. ב"כ המאשימה אמר, כי התביעה תסייע ככל יכולתה. באותו מועד הבעתי את מורת רוחי ממצב חוזר ונשנה שבו נאשמים נאלצים להמתין ליום הדיון עצמו על-מנת לקבל תשובה לבקשתם להיתר וביקשתי את תגובתו של מתאם הפעולות בשטחים (שלא הגיעה). הדיון נדחה ליום 8.12.2019.

ביום 8.12.2019 התקיים דיון, שוב במעמד הסניגור והתביעה בלבד ללא הנאשם. הסניגור שב וסיפר, כי הנאשם פעל להשיג היתר ונאמר לו להגיע למחסום וטרם קיבל תשובה. נציג המאשימה ציין, כי התביעה שוחחה עם המת"ק (מרכז התיאום והקישור) לסייע באישור הבקשה, אך לא הייתה אינדיקציה מה אירע בהמשך. הדיון נדחה ליום 22.3.2020, אך בשל משבר קורונה ולנוכח בקשת הסניגור, נדחה הדיון ליום 18.10.2020.

ביום 18.10.2020 התייצב הסניגור בהיעדר הנאשם וטען, כי הנאשם לא קיבל היתר ולכן לא התייצב. התובעת הציגה



לבית המשפט התכתבות בינה לבית המת"ק ממנה עולה, כי לכאורה לא קיימת מניעה לכניסת הנאשם לארץ. באותו מעמד התליתי את ההליכים מבלי שהוצאתי צו מעצר.

ביום 27.11.2020 הודיע הסניגור לבית המשפט, כי הנאשם קיבל "זימון לסור למשטרה" בשעה שמדובר בזימון לדיון ליום 29.11.2020, מבלי שהוגשה בקשה לחידוש הליכים ומבלי שנקבע דיון. הסניגור התרעם על התנהלות זו של המאשימה. אציין, כי הגם שהבקשה הוגשה ביום 27.11.2020, מסיבה שאינה ברורה לי לא ראיתי במועד, ואף לא במועד הדיון שהתקיים ביום 29.11.2020.

ביום 29.11.2020 התקיים לפניי דיון במעמד ב"כ המאשימה בלבד, אשר הציג לבית המשפט את הזימון לדיון עליו חתם לכאורה הנאשם ביום 15.11.2020, שלא התייצב לדיון. גם הסניגור לא התייצב לדיון. בשל כך, שוב התליתי הליכים והוצאתי נגד הנאשם צו מעצר כללי - שביטולו הוא במוקד ההחלטה.

עוד באותו יום ולאחר הדיון, ראיתי את בקשת הסניגור מיום 27.11.2020 שהוגשה בשנית, ונתתי על גביה החלטה, כי "בפועל לא הוגשה בקשה לחידוש הליכים".

ביום 21.12.2020 הגיש הסניגור בקשה דחופה לביטול צו המעצר, והוריתי למאשימה להגיב לכך בדחיפות. ביום 24.12.2020, נוכח בקשת המאשימה להארכת מועד להגשת תגובתה, ביטלתי בינתיים את צו המעצר ונעתרתי לבקשה לגשת תגובת המאשימה באיחור.

ביום 4.2.2021 הגיבה המאשימה וציינה, כי טענות הסניגור בדבר אי מתן אישור כניסה אינן נכונות, ולכן התלית ההליכים לכתחילה לא הייתה במקומה, ומכאן גם שלא היה צורך בבקשה לחידוש הליכים. ב"כ המאשימה צירף את תגובת התיאום והקישור, וממנה עולה כי לקראת המועד של ה-11.9.2019 סורבה בקשת ההיתר שהגיש הנאשם, כיוון שטרם הגיעה עמדת השב"כ, והנאשם היה אמור להגיש את הבקשה שבוע מראש ולא שלושה ימים כפי שעשה; לקראת המועד של ה-8.12.2019 הוגשה הבקשה להיתר כחודש לפני הדיון, ונמסר לנאשם שעליו להגישה במועד קרוב יותר, אך הדבר לא נעשה; ביחס לדיון שהיה קבוע ל-22.3.2020 הוגשה בקשה ולא הייתה מניעה לאשרה, ואולם הנאשם לא הגיע למשרדי המת"ק לקבל את ההיתר; התאריך האחרון שבו הוגשו בקשות היה חודש יוני 2020. נטען, כי לו היה מתייצב הנאשם במשרדי המת"ק, היה מקבל "באופן מיידי" את ההיתר "במקום". עוד היפנה ב"כ המאשימה לסעיפים שונים בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 הנוגעים לתפקידו של הסניגור ולדרכי ההמצאה של זימונים והחלטות של בית המשפט.

ביום 23.2.2021 השיב הסניגור לדברי המאשימה ודחה אותם מכל וכל.

דיון והכרעה



אומר כי כבר כעת, כי צודק הסניגור בטיעוניו, הן ביחס לצורך בביטול צו המעצר והן ביחס לחידוש ההליכים. אבאר.

ראשית, בית משפט זה דן במאות תיקים של תושבי האיזור המואשמים בשהייה בלתי חוקית בישראל. ניתן לומר כידע שיפוטי מצטבר של מותב זה, כי הטרטור אותו חווים אותם נאשמים תושבי האיזור, בכל האמור בתיאום הגעתם לישראל לצורך משפטם, אינו מתקבל על הדעת. לא אחת ולא שתיים (ואף למעלה מכך בהיקף דו-ספרתי), מתייצבים סניגורים לפני ומציגים לי מסרונים שמתקבלים מהמת"ק אצל הנאשמים, שרק בבוקרו של יום הדיון מקבלים תשובה (לרוב שלילית) ביחס לבקשתם להיכנס לישראל. מדובר בהתנהלות שאינה מכבדת את רשויות צה"ל ובוודאי שאינה מכבדת את הפונים. מעבר לכך, מניעת כניסתם של תושבי האיזור לצורך משפטם אינה מתיישבת עם עקרון כיבוד שלטון החוק והרשות השופטת. גם מתשובת המת"ק שצורפה לתגובת המדינה ניתן ללמוד על כך שאותם פונים נדחים, בין משום שפנו "מוקדם מדי" או "מאוחר מדי". בשורה התחתונה, הכבדה זו על הפונים למת"ק, ואילוץ להמתין ולקבל תשובות לגבי קבלת היתרים ביום הדיון עצמו אינה סבירה בעליל.

לצד זאת יאמר, כי רבים מאותם נאשמים תושבי האיזור שצריכים להופיע לפני, מצליחים להגיע למרות אותם קשיים, וההליכים בעניינם נשלמים, כך שמערכת ההיתרים פועלת גם אם לא באופן מושלם.

לפיכך, אני נוטה להעדיף את דברי הסניגור בדיונים לפני ובטיעוניו, על-פי האמור במכתב המת"ק, בכל הנוגע להשתלשלות העניינים. לא מצאתי שהנאשם מתחמק מהליכים, אלא מצאתי שמערימים בפניו קשיים בלתי סבירים להיכנס לישראל ולסיים את משפטו. אף מעמדת המת"ק עצמה עולה, כי הנאשם הגיש בקשות להיתרים לגבי המועדים הראשונים של הדיונים. יצוין, כי המועד הנוגע למרץ 2020 נדחה בשל מגפת הקורונה וביחס לחודש אוקטובר 2010, מקובלים עלי דברי הסניגור בדיון כי הנאשם לא קיבל היתר. נאשם המתחמק מדיונים, לא פועל כפי שפעל הנאשם.

נוכח זאת, צו המעצר יבוטל.

שנית, בכל האמור לחידוש הליכים, קובע סעיף 94א(א) לחסד"פ את סמכותו של בית המשפט להתלות את ההליכים ביוזמתו או לבקשת תובע, ככל שהוא מתרשם שלא ניתן להביא את הנאשם להמשך משפטו. לצד זאת, קובע סעיף 94א(ב), כי לאחר שהותלו הליכים, "רשאי תובע להודיע בכתב לבית המשפט על רצונו לחדש את ההליכים, ומשעה כן, יחדש בית המשפט את ההליכים, ורשאי הוא להמשיך בהם מן השלב שאליו הגיע לפני התלייתם".

הפרקטיקה הנוהגת היא, כי **מוגשת** לבית המשפט בקשה לחידוש הליכים וקביעת מועד דיון. כב' השופט קדמי בספרו מצוין, כי "התברר לאחר התליית ההליכים כאמור, כי ניתן להביא את הנאשם לדיון במשפטו, **תודיע על כך התביעה לבית-המשפט**; ובית המשפט יחדש - ואין לו שיקול דעת בהקשר זה - את ההליכים..." [יעקב קדמי, **על הדין בפלילים - הליכים שלאחר כתב אישום**, הוצ' דיונון (תשס"ט-2009), עמ' 2171 - ההדגשה הוספה]. בדברי ההסבר שבהצעת החוק שהתקבלה, במסגרתה תוקן נוסח החסד"פ והוסף סעיף 94א האמור צוין כך: "חידש בית המשפט את ההליכים **לבקשת בעל דין**, יכול הוא להמשיך את הדיון..." (**הצעות חוק 2194**, י' באב התשנ"ג, 28.7.1993, עמ' 277).



משמעות הדבר היא, שנקודת המוצא היא שהליכים יחודשו **בעקבות** בקשה המוגש על-ידי מי מהצדדים ובמקרה זה, ע"י התביעה. לכן, התקינות המימלית וההגיונית המשפטית **מחייבת** את המאשימה להגיש בקשה לחידוש הליכים, שתאפשר לבית המשפט לקבוע על-פי יומנו מועד דיון. אין מניעה לזמן נאשם למועד שידוע שבו מתקיימים דיונים לפני אותו מותב, ובלבד שתוגש במקביל בקשה לחידוש ההליכים שתישלח גם לבא-כוחו. זאת ועוד, בוודאי שקיימת מחויבות חברית ומקצועית למאשימה להודיע לב"כ הנאשם על כוונתה זו, להבדיל ממקרה שבו נאשם אינו מיוצג. שני הצדדים הללו לא ננקטו ע"י המאשימה, ולמעשה נקבעו "עובדות בשטח", ועל כך יש להצר.

הדבר גם הביא לתקלה שלי, שבה לא נתתי דעתי לבקשת הסניגור שהוגשה יומיים לפני קיום הדיון ביום 29.11.2020, כשאף לא צוין לפני כי הנאשם מיוצג. **מכל מקום האחריות להימנע מטעויות מעין אלו מוטלת בראש ובראשונה על בית המשפט, ובשל כך אני מתנצל בפני הסניגור ובפני הנאשם על הטעות שנפלה.**

פועל יוצא מכל האמור הוא, כי במישור העקרוני יש לקבוע, כי על אף שלשון החוק נוקטת את הביטוי "רשאי תובע", הרי שבהתאם לתכלית החוק וכוונת המחוקק שהובאו לעיל, קמה למאשימה **חובה (שאינה בשיקול דעת)** לבקש בכתב מבית המשפט לחדש הליכים ולקבוע מועד לדיון, בוודאי כאשר נאשם מיוצג, וכאשר מצופה כי הבקשה תועבר לב"כ הנאשם. הדבר לא נעשה במקרנו, ועל כך יש להצטער. בהקשר לקביעה הפרשנית שסמכות שלטונית בשיקול דעת עשויה להיות סמכות חובה ראו: בע"מ 4860/16 **פלונת נ' פלוני** (מיום 5.9.2017) בפסקה נ"ז; בג"ץ 150/69 **רייך נ' מנהל אגף העתיקות במשרד החינוך** (מיום 24.2.1970) בפסקה 5; בג"ץ 217/80 **סגל נ' שר הפנים** (מיום 13.7.1980) בפסקה 5.

בשורה התחתונה, צו ההבאה מבוטל. יחד עם זאת, ולמען היעילות, חידוש ההליכים יותר על כנו, ודיון במעמד הנאשם וב"כ הצדדים נקבע ליום 2.6.2021 בשעה 08:30.

על הנאשם להגיש בקשת היתר כניסה עד 14 יום לפני מועד דיון ועל רשויות צה"ל לאפשר לו כניסתו לדיון וכן להודיעו על החלטתם עד יומיים לפני מועד הדיון.

נא לשלוח לצדדים ולזמן תרגום.

ניתנה היום, י"ח ניסן תשפ"א, 31 מרץ 2021, בהעדר הצדדים.